

Beheerplan Spelen

Gemeente Rheden (2021-2025)

Inhoudsopgave

1. Inleiding: Speelkansen 3

1.1 Typen onderhoud 3

1.2 Positionering 4

2. Areaal 5

2.1 Opbouw areaal 6

2.2 Leeftijd areaal 7

2.3 Kwaliteit areaal 7

3. Kaders voor speelbeheer 9

3.1 Ruimtelijk, sociaal en duurzaam beheer 9

3.2 Wettelijke kaders 9

4. Speelambities 11

4.1 Basisuitgangspunten voor speelbeheer 11

4.2 Ambities: ruimtelijk, sociaal en duurzaam 12

5. Werkwijze Speelbeheer 14

5.1 Beheerproces 14

5.2 Integraal werken 15

5.3 Inspecties 15

5.3.1 Visuele inspectie: 15

5.3.2 Functionele inspectie: 16

5.3.3 Jaarlijkse inspectie: 16

5.4 Dagelijks onderhoud 17

5.5 Groot onderhoud en vervangingen 18

5.6 Klantgericht-, servicegericht- en participatiegericht 18

Financiën 20

5.7 Exploitatie 20

5.8 Voorziening 20

5.9 Investeringen 21

1. Inleiding: Speelkansen

Als gemeente hebben we de (wettelijke) verplichting om te zorgen voor veilige en functionele speeltoestellen en speelplekken. Speeltoestellen en speelondergronden worden tijdig onderhouden en vervangen. Een technisch, financieel en logisch verhaal waar dit beheerplan op ingaat. Wanneer we echter alleen vervangen en onderhouden, laten we grote kansen liggen om de openbare ruimte in onze gemeente te verbeteren.

Naast veiligheid kijken we ook naar functionaliteit. Een schommel zonder zitje is veilig, maar niet functioneel. We zien daarnaast kansen om met ons speelareaal en andere beheerdisciplines méér te doen en in te spelen op grote veranderingen in gemeente Rheden. Beleidsthema´s als klimaat, biodiversiteit en gezondheid gaan goed samen met speelplekken. We investeren in speelvoorzieningen en stimuleren buitenspelen omdat we dit belangrijk vinden voor de gezondheid van jong en oud. Met speelbeheer kunnen we werken aan een toekomstbestendige en leefbare gemeente. Daarom zal dit speelbeheerplan ook onze ambities op het vergroten van ruimtelijke kwaliteit, sociaal vlak en duurzaamheid beschrijven.

Hoofddoel van dit beheerplan echter is om inzichtelijk te krijgen hoe de beheerinspanningen en beheerbudgetten in evenwicht zijn te brengen met de beheerbehoefte. De middelen moeten doelmatig besteed worden.

1.1 Typen onderhoud

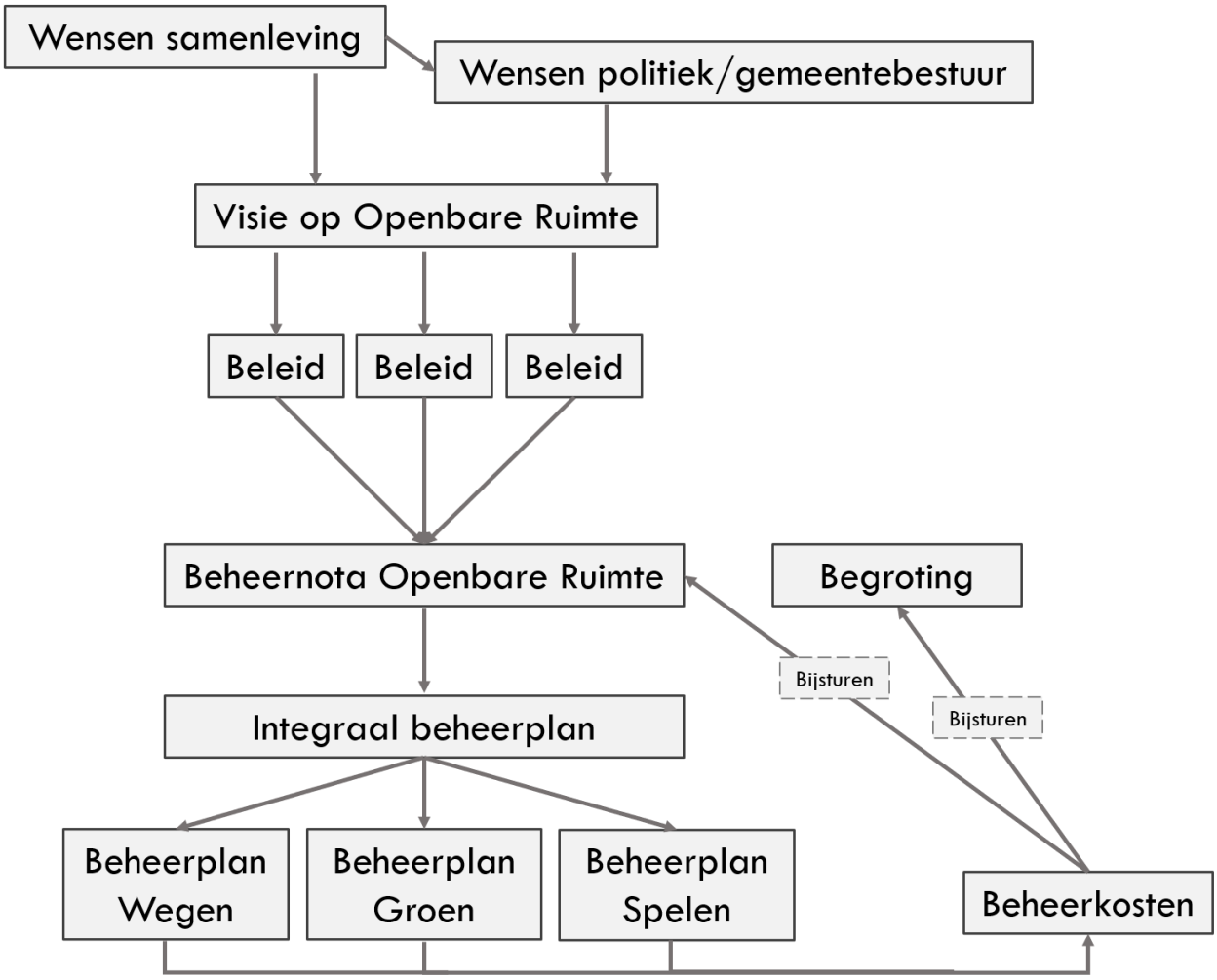
Er worden verschillende typen onderhoud onderscheiden in speelbeheer.

Type onderhoud	Omschrijving
Service onderhoud	Incidenteel onderhoud, reparaties, herstel op basis van meldingen en eigen waarnemingen. Veelal bedoeld om direct gebreken en gevaarlijke situaties op te heffen (reactieve onderhoudswerkzaamheden). Het doel van service onderhoud is het terugbrengen van het object in een aanvaardbare conditie. Het service onderhoud wordt uitgevoerd door team Buurtbeheer.
Regulier onderhoud	Gepland onderhoud dat frequent wordt uitgevoerd (periodiek/jaarlijks terugkerend) of betrekking heeft op ingrepen op een klein gedeelte van het object ('klein onderhoud'). Tot regulier onderhoud worden ook inspecties en metingen gerekend. Door het herhalende karakter zijn de kosten jaarlijks hetzelfde. Regulier onderhoud wordt gepland en uitgevoerd door team Buurtbeheer.
Groot onderhoud	Groter en meer ingrijpende maatregelen op een groot deel van het object. Groot onderhoud verlengt de levensduur van de openbare ruimte en heeft een lage frequentie (na een lange gebruiksduur). Groot onderhoud wordt projectmatig gepland. De kosten verschillen hierdoor sterk per jaar. Groot onderhoud wordt door andere opdrachtnemers uitgevoerd door en door team Woon-en Leefomgeving op de markt gezet.
Vervanging	Het totaal vernieuwen van een object aan het einde van de levensduur. Essentieel is dat de inrichting en functie van het object niet wordt gewijzigd. Wel kan er bij de vervanging gekozen worden voor een ander toestel met gelijke waarde.

	Herinrichting is ook een type vervanging, maar hierbij is er wel een functieverandering, deze vallen niet in de scope van dit beheerplan. Vervanging wordt gepland door team Woon-en Leefomgeving en de uitvoering wordt uitbesteed. Het totaal vernieuwen van een object aan het einde van de levensduur conform TCO (Total Cost of Ownership) door (ander) duurzamer materiaal. Dit valt ook onder vervanging alleen worden hier overwegingen vanuit duurzaamheid meegewogen.
Integraal Gebiedsgerichte Aanpak	Het totaal vernieuwen van de boven- en ondergrondse infrastructuur van een wijk of buurt, wanneer deze aan het einde van de levensduur is. Essentieel is dat de inrichting en functie van het object wordt gewijzigd en aangepast aan de huidige richtlijnen. Deze vallen niet in de scope van dit beheerplan, maar zijn wel opgenomen in het beleid. Vervanging wordt gepland door het team Woon-en Leefomgeving van de afdeling met ondersteuning van verschillende teams/afdelingen.

1.2 Positionering

Dit beheerplan Spelen is een verdere uitwerking van het Integraal Beheerplan (2021-2025) en de vastgestelde Beheernota (2021-2025). Deze beleidsstukken voor de openbare ruimte vormen de kaders voor het voorliggende beheerplan. Vanuit de thema's ruimtelijk, sociaal en duurzaam hebben wij doelstellingen geformuleerd voor het beheer en onderhoud van wegen. Het figuur hieronder laat zien wat de positie van dit plan is ten opzichte van andere beleidsstukken.

Figuur 1: De positie van dit beheerplan Spelen

2. Areaal

In dit hoofdstuk geven we inzicht in het huidige areaal (2022) dat in de openbare ruimte van de gemeente Rheden aanwezig is en welke kwaliteit het heeft. Achtereenvolgens staan we stil bij de opbouw, ontwikkeling, leeftijd en de kwaliteit van het areaal.

2.1 Opbouw areaal

Het speelareaal bestaat uit speel- en sporttoestellen, sport- en speelverhardingen en valdempende ondergronden zoals in beheer bij gemeente Rheden. De laatste jaren zien we een stijging in het areaal vanwege verschillende nieuwbouwprojecten (Grinthuizen en Hof van Soeren). De hoeveelheden zijn aangegeven in figuur 2 en figuur 3 geeft aan wat de meest voorkomende speel- en sporttoestellen zijn. Dit zijn niet alle speeltoestellen in de gemeente Rheden. Niet inbegrepen in deze cijfers zijn de speeltoestellen- en ondergronden in beheer bij particuliere en andere organisaties, zoals bv. schoolpleinen. Ook niet inbegrepen is straatmeubilair, zoals banken, hekwerken en prullenbakken. Verder zijn asfalt en gras op speelplekken geen onderdeel van dit plan.

Figuur 2: Speelareaal in beheer van de gemeente Rheden, 2021

Speeltoestellen	Aantal
Combinatietoestel	43
Duikelrek	40
Schommel	36
Veerelement	31
Klimtoestel	25
Glijbaan	22
Draaitoestel	21
Wip	16
Boomstam	14
Vogelnestschommel	13
Evenwichtsbalk	12
Speelhuis	9
Kabelbaan	5

Sporttoestellen	Aantal
Doelen	34
Minidoel	18
Basketbalpaal	14
Tafeltennistafel	8
Skatebaan element	7
Calisthenicstoestel	5

Figuur 3: Meest voorkomende speel- en sporttoestellen

2.2 Leeftijd areaal

De leeftijden van de speeltoestellen zijn weergegeven in figuur 4. Binnen de gemeente Rheden wordt een afschrijvingstermijn gehanteerd van 20 jaar. De levensduur verschilt per toestel en is afhankelijk van materiaal, gebruik, locatie, type ondergrond, vandalisme en aandeel bewegende onderdelen. Landelijk gezien gaat een toestelbestand gemiddeld tussen de 12 en 18 jaar mee. Uitgaande van de ervaringen van de afgelopen 20 jaar komt de gemiddelde levensduur voor Rheden op 20 jaar. Deze gemiddelde levensduur zal de komende jaren waarschijnlijk iets achteruitgaan wegens het vaker toepassen van houten toestellen. De valdempende ondergronden worden over het algemeen vervangen of opgeknapt bij het vervangen van het toestel.

Gekeken naar de leeftijd is 13,7% van de toestellen theoretisch afgeschreven. In werkelijkheid gaan deze langer mee dan verwacht. Tijdens de looptijd van dit beheerplan wordt nog 15,5% van de speeltoestellen ook ouder dan 20 jaar. In het speelruimtebeleid worden de vervangingen gepland waardoor dit percentage wordt teruggebracht tot de huidige 14%.

Leeftijd	Aantal
< 5 jaar	35
5-10 jaar	90
10-15 jaar	145
15-20 jaar	76
>20 jaar	55
Leeftijd onbekend	23

Figuur 4: Leeftijdsopbouw speeltoestellen

2.3 Kwaliteit areaal

Kwaliteit is op diverse manieren te bekijken. Kwaliteit gaat verder dan wat er op het zicht te zien is en kwaliteit kan ook met elkaar schuren. Een hypermoderne speelplek kan veilig zijn, maar door de ligging een onveilig gevoel oproepen en weinig worden gebruikt. Grofweg zeggen de volgende parameters iets over de kwaliteit van de openbare ruimte:

- **Beeldkwaliteit en technische kwaliteit** (technische normen en/of ouderdom): de technische kwaliteit wordt gemeten via technische inspecties zoals de WAS en gecombineerd met beeldkwaliteit (visuele inspecties). Dit geeft een goed beeld van de kwaliteit van de openbare ruimte.
- **Functionele kwaliteit:** de mate waarin de openbare ruimte al voldoet aan het gewenste gebruik en bijdraagt aan het oplossen van opgaven.
- **Meldingen:** de meldingen in de openbare ruimte over klachten, vragen en wensen. Wensmeldingen zeggen vaak ook iets over de functionele kwaliteit.
- **Tevredenheid:** onderzoek onder bewoners waarin gevraagd wordt naar meningen en wensen voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

Gemeente Rheden stuurt nu vooral op technische- en beeldkwaliteit. Voor de beeldkwaliteit wordt gewerkt met foto's en eisen aan de hand van kwaliteitshandboeken en beeldbestekken. A+ is het hoogste niveau en D het laagste. Dit zijn feitelijke waarnemingen van inspecteurs. Meldingen en tevredenheidsonderzoek kunnen deze gegevens aanvullen waarmee we een beter beeld krijgen hoe de beleving is van bewoners. Met de komst van meldingensysteem Fixi in december 2021 willen we meer gaan sturen op meldingen en tevredenheid.

3. Kaders voor speelbeheer

Het bestaande beleid voor het beheer van de openbare ruimte vormt de kaders voor dit beheerplan Spelen. Het gaat specifiek om de Beheernota 2021-2025 en het Integraal Beheerplan 2021-2025. In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste uitgangspunten vanuit deze beleidsdocumenten die van toepassing zijn op het Speelareaal van gemeente Rheden.

3.1 Ruimtelijk, sociaal en duurzaam beheer

Vanuit de beheernota (2021-2025) en integraal beheerplan (2021-2025) zijn drie thema's geformuleerd die de kaders stellen voor een leefbaar en toekomstbestendig gemeente Rheden: ruimtelijke kwaliteit, sociaal en duurzaam. Deze zijn gebaseerd op grote veranderingen in de gemeente. Deze veranderingen worden in de beheernota benoemd als: veranderingen op het gebied van klimaat, duurzaamheid, ontwikkelingen op het gebied van IT en op het sociale vlak, zoals gezondheid, waarbij de historische kwaliteiten ook moeten worden gerespecteerd. We zien kansen om met ons speelareaal en andere beheerdisciplines hieraan bij te dragen. Vanuit de thema's ruimtelijk, sociaal en duurzaam zijn in het integraal beheerplan beheermaatregelen geformuleerd die zoveel mogelijk bijdragen aan:

- Klimaatadaptatie
- Biodiversiteit stimuleren
- Inzetten op de samenleving
- Ruimtelijke kwaliteit vergroten
- Toerisme en recreatie faciliteren en stimuleren
- Toegankelijkheid, bewegen en spelen verbeteren
- Energieneutraal in 2040
- Veiligheid vergroten
- Duurzaamheid in het beheer

Ook met ons speelareaal kunnen we een bijdragen leveren. Bijvoorbeeld door duurzaamheid een prominente rol te geven in onderhoudsbestekken, meer natuurlijke speelplekken aan te leggen met wadi's of door ook sporttoestellen te plaatsen. In hoofdstuk 4 gaan we dieper op deze kaders in.

3.2 Wettelijke kaders

De wettelijke verplichting voor de veiligheid van speeltoestellen is geregeld in het 'Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen' (WAS). In het Attractiebesluit zijn de wettelijke bepalingen voor speeltoestellen vastgelegd. De kern hiervan is dat een speeltoestel bij redelijkerwijze te verwachten gebruik geen gevaar mag opleveren voor de veiligheid of gezondheid van personen. In hoofdstuk 4 van de WAS, artikel 14 tot en met 17, staan de verplichtingen van de gemeente. De handhaver van het Attractiebesluit is de Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit (NVWA). Zij voert

steekproefsgewijze controles uit. Als gemeente volgen we de wettelijke verplichtingen van het WAS. Het attractiebesluit is hier te lezen: https://wetten.overheid.nl/BWBR0008223/2016-05-25.

Ongeval

Als er sprake is van een ongeval door een gebrek aan het speeltoestel of een onveilige ondergrond, dan is de eigenaar van het toestel als eerste aansprakelijk. De eigenaar van het toestel, moet kunnen aantonen dat alles in het werk is gesteld om de veiligheid te waarborgen.

Natrekking

Als een speeltoestel op gemeentelijke grond aard- of nagelvast wordt geplaatst door bijvoorbeeld een particulier, school, speeltuin- of sportvereniging, wordt het toestel automatisch eigendom van de gemeente (natrekking), behalve wanneer er wordt gekozen voor opstalrecht. Bij opstalrecht is het speeltoestel (maar niet de grond waarop die staat) eigendom van iemand. Hiervoor moet een notariële akte worden verleend. In dat geval is de particulier, school, speeltuin- of sportvereniging eigenaar van het toestel en aansprakelijk. Wanneer de gemeente eigenaar is van een toestel kan de gemeente altijd aansprakelijk worden gesteld bij ongevallen. We zijn echter niet verantwoordelijk voor het gedrag op en rondom toestellen.

Zorgplicht

Naast het WAS heeft de gemeente een algehele zorgplicht. Dus ook als een voorziening geen speeltoestel is conform het WAS dan nog moet deze veilig zijn (bijvoorbeeld een kunstwerk in de openbare ruimte waarop geklommen kan worden). Dit is de reden waarom toestellen geplaatst door bewoners niet zomaar kunnen worden getolereerd zonder overleg en/of inschatting van veiligheidsrisico's. Een trampoline, glijbaan of ander object moet 's avonds weer worden opgeruimd.

4. Speelambities

We zien kansen om met Spelen bij te dragen aan een toekomstbestendig en leefbaar Rheden. In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we hier invulling aan geven. De basisuitgangspunten zijn nodig voor een veilige en functionele openbare ruimte. Daarnaast formuleren we hoe we willen bijdragen aan maatschappelijke thema's zoals ruimtelijke kwaliteit, participatie en klimaatadaptatie.

4.1 Basisuitgangspunten voor speelbeheer

Een veilige, functionele en hele openbare ruimte vormt de basiskwaliteit voor alle openbare ruimten. Dit noemen we ook wel de 'Rhedense basis'. Het is basisniveau waarop het beheer en onderhoud van de gemeente is gericht. Het betreft:

- Het beheer en onderhoud richt zich op het minimaal veilig en functioneel houden van de openbare ruimte. De gemeente voldoet daarbij aan de wettelijke zorgplicht en de WAS.
- Het beperken van kapitaalvernietiging, het zo economisch mogelijk onderhouden over de hele levenscyclus.
- Elke 5 jaar vindt er een kwalitatieve controle plaats: Wat is de beeldkwaliteit van een speelplaats? Wordt de speelplaats nog gebruikt? Is de speelplaats aantrekkelijk? Blijkt dat de speelplaats is verouderd is of niet meer voldoet, dan wordt de speelplaats heringericht of opgeheven.
- We hanteren CROW-niveau B. Speeltoestellen zijn functioneel, ze zijn bruikbaar. Er mag sprake zijn van enige schade, graffiti is beperkt aanwezig (<20%), aanstootgevende graffiti-uitingen worden verwijderd, ondergrond is redelijk schoon/vlak.
- Er wordt buurtgericht gewerkt. Het beheer en onderhoud staat zo dicht mogelijk bij de inwoners van Rheden. Het Buurt- en Serviceteam zijn hier goede voorbeelden van. Zij zijn opdrachtnemer voor een deel van het beheer van de openbare ruimte, vooral de werkzaamheden waarbij er veel contact is met onze inwoners.
- Met regulier onderhoud proberen we zoveel mogelijk te voorkomen dat er reden is om te melden. Tegelijkertijd willen we dat als er iets aan de hand is, inwoners van Rheden ons gemakkelijk weten te bereiken via het meldpunt openbare ruimte, apps of sociale media.
- We werken zoveel mogelijk met lokale aannemers.
- Er wordt binnen drie werkdagen gereageerd op wensen, klachten of meldingen.
- Bij vervanging/herinrichting proberen we ook andere wensen mee te nemen in het project. Denk dan aan het realiseren van meer groen, een wadi of andere speelobjecten. Als er wensen zijn voor een andere inrichting of een aanpak van de openbare ruimte terwijl deze technisch niet is versleten wordt vanuit de beheerders van team Woon en Leefomgeving geen initiatief genomen voor een aanpak. Afhankelijk van de situatie en staat van onderhoud kan eventueel wel een financiële bijdrage worden geleverd.
- 'Ik Buurt mee!' is het platform voor inwonersinitiatieven, ook hier kunnen we nog beter aansluiten op de wensen van inwoners.

4.2 Ambities: ruimtelijk, sociaal en duurzaam

Naast bovenstaande uitgangspunten hebben we ambities voor de thema's ruimtelijk, sociaal en duurzaam. Het beleid ten aanzien van de speelruimten is vastgelegd in het speelruimtebeleid 2021.

Ruimtelijk

- De openbare ruimte wordt zo ingericht dat het duurzaam beheer(s)baar is en daarmee ook de kosten van het onderhoud beheer(s)baar zijn.
- Speelplekken worden zoveel mogelijk met kleine ingrepen inclusief, toegankelijk en gevarieerd gemaakt.
- In speelbeleid komt er meer aandacht voor speelaanleidingen in de buurt, op trottoirs, etc.

Sociaal

- De werkzaamheden in de openbare ruimte en bij Buurtbeheer dragen bij aan een duurzame uitstroom van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of inwoners met inkomensondersteuning. We bieden stageplekken aan studenten van groene opleidingen.
- We gaan bij het vervangen van speeltoestellen nog nadrukkelijker lokaal op zoek naar gewenste aanpassingen voor kinderen met een beperking, zodat ook zij mee kunnen spelen in de buurt.
- De functies spelen en ontmoeten worden zoveel mogelijk gecombineerd, bijvoorbeeld bij speelplekken.
- Samen met afdeling Sociaal stimuleren we het gebruik van de speel- en sportvoorzieningen door bijvoorbeeld activiteiten van jongerenwerk en buurtsportcoaches. De gemeente Rheden werkt bij vervanging en herinrichting met de inbreng van de wensen van de kinderen.

Duurzaam

- De uitvoering van onderhoud wordt zoveel mogelijk verduurzaamd via het gebruik van elektrisch gereedschap.
- Duurzaamheid speelt een prominente rol in de onderhoudsbestekken.
- Regenwater wordt zoveel mogelijk op een natuurlijke wijze afgewaterd richting omliggend groen en bomen.
- We willen gevarieerde speelplaatsen en gaan vaker werken met natuurlijke speelaanleidingen.

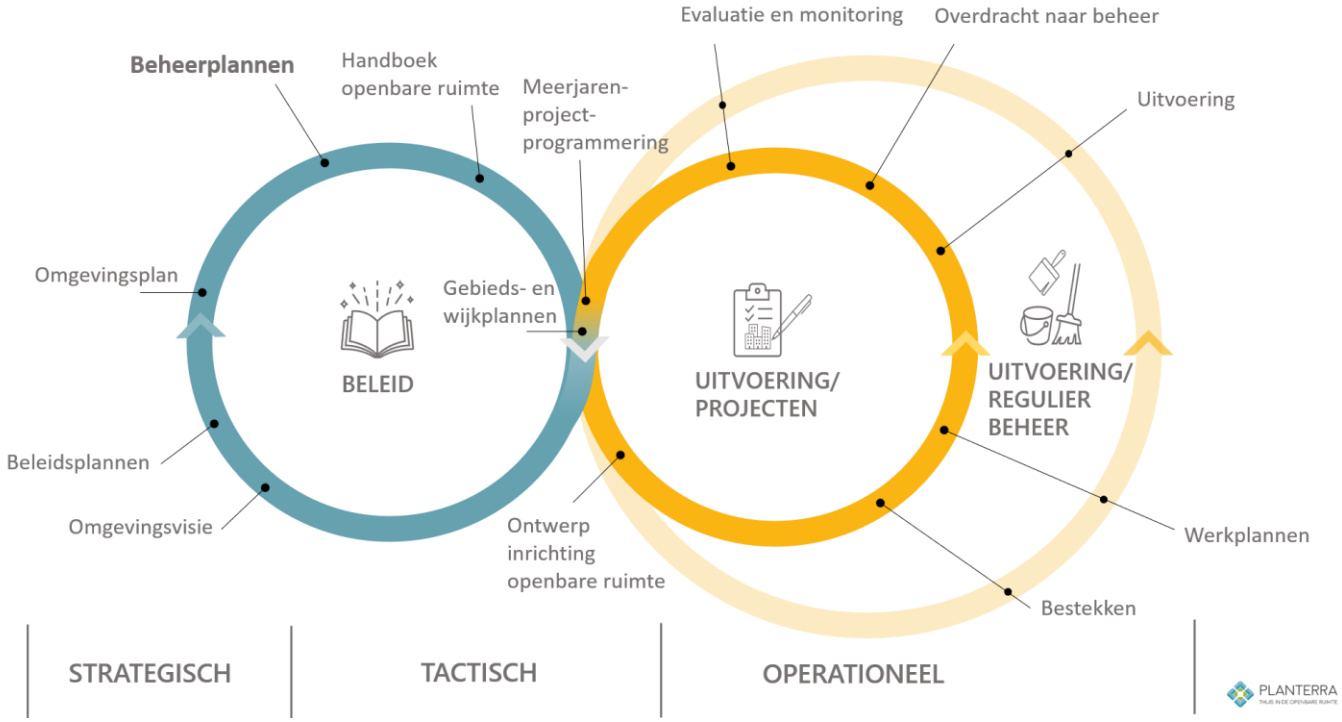
5. Werkwijze Speelbeheer

In dit hoofdstuk staan we stil bij de feitelijke processen en manier van werken bij speelbeheer. We beschrijven het proces van beleid naar uitvoering, hoe we invulling geven aan principes zoals integraal werken, asset management en klantgericht werken. Daarnaast beschrijven we voor dagelijks onderhoud en herinrichting/vervanging welke teams welke werkzaamheden uitvoeren.

5.1 Beheerproces

Het beheer van de speelplaatsen wordt gecoördineerd door het team Woon- en Leefomgeving en uitgevoerd door Buurtbeheer en externe partijen. Beleid en beheer voor de openbare ruimte wordt op verschillende niveaus in de organisatie gemaakt, uitgewerkt en uitgevoerd. Dit wordt geïllustreerd door figuur 5 hieronder.

- De eerdergenoemde Beheernota is strategisch en het Integraal Beheerplan tactisch. De documenten stellen kaders en doelstellingen voor de openbare ruimte.
- Deze kaders worden vervolgens uitgewerkt en verdiept in beheerplan, zoals dit Beheerplan Spelen. Andere documenten kunnen zijn het Handboek Openbare Ruimte en de Meerjarenprojectprogrammering. Dit is ook op tactisch niveau.
- De documenten zijn belangrijk voor de uitvoering, bijvoorbeeld voor het maken van ontwerpen, bestekken, jaarplannen, werkplannen en contracten. Deze geven op operationeel niveau praktische invulling aan de gemeentelijke beheerplannen.
- Na een evaluatie van de uitvoering kan het beleid worden aangepast op strategisch niveau, bijvoorbeeld de Beheernota of Integraal Beheerplan. Ook geeft dit aanleiding om de meerjarenprojectprogrammering aan te passen.

Figuur 5: De beleids- en uitvoeringscyclus

5.2 Integraal werken

We werken in het beheer zoveel mogelijk integraal, maar wat is integraal werken? Integraliteit is de mate waarin werkzaamheden, budgetten, visies en aanpakken op elkaar worden afgestemd en er planmatig wordt gewerkt. Met integraal beheer wordt er niet per beheerdiscipline naar de openbare ruimte gekeken, maar vanuit meerdere invalshoeken tegelijk.

Voor ons is beheer meer dan alleen het onderhouden en in stand houden van de openbare ruimte. Beheer is ook het bijdragen aan opgaven zoals klimaatverandering, biodiversiteit en de gezondheid van onze inwoners. Er komt veel op ons af en de opgaven zijn complex. Tegelijkertijd zijn onze budgetten niet eindeloos. Door integraal te werken kunnen meerdere opgaven, zoals de, klimaatadaptatie en toegankelijkheid, aan elkaar gelinkt worden. En door werk met werk te maken, kunnen projecten goedkoper uitpakken en ervaren inwoners minder hinder omdat werkzaamheden in één keer worden uitgevoerd. Want het is efficiënter om samen te werken dan elk afzonderlijk aan het werk te gaan.

De voordelen van integraal werken is dat het kosten kan besparen, hinder voor inwoners kan beperken en kwaliteit op meerdere punten in één keer worden verbeterd. De meeste synergie zit in buurten waar ingrepen plaatsvinden, zoals het vernieuwen van een weg of een riolering. We willen zoveel mogelijk werk met werk maken. De praktijk is echter weerbarstiger. Een aandachtspunt bij integraal werken is dat het niet altijd lukt om alle ontwikkelingen in de openbare ruimte op één lijn te krijgen vanwege de verschillende levensduur van objecten in de openbare ruimte en onzekerheden over de impact van bepaalde maatschappelijke opgaven.

5.3 Inspecties

Speeltoestellen en hun ondergronden moeten verplicht (WAS) geïnspecteerd te worden (wettelijke bepaling schrijft voor zo vaak als nodig). Dit doen we op een aantal momenten per jaar. Hierbij kijken we naar de veiligheid van de diverse onderdelen van toestellen en hun ondergronden. De eigenaar en beheerder van de speeltoestellen is verplicht te bewijzen dat er alles aan gedaan is om de veiligheid te waarborgen. De gemeente Rheden doet dit door middel van een individueel logboek per speeltoestel dat door de beheerder IBOR wordt bijgehouden en beheerd. Alle gebreken, incidenten of ongevallen en de ondernomen acties moeten worden gemeld aan de beheerder IBOR en worden vervolgens door hem gedocumenteerd in het logboek horende bij het toestel of de ondergrond.

Technische kwaliteit

De technische kwaliteit van speelplaatsen wordt gewaarborgd door drie verschillende vormen van inspecties.

5.3.1 Visuele inspectie:

Deze inspectie wordt uitgevoerd door een medewerker van het team Buurtbeheer. De inspectiegegevens en zichtbare gebreken worden geregistreerd in het beheersysteem. Hierbij worden de toestellen en de speelgelegenheid visueel geïnspecteerd op duidelijk zichtbare onveilige situaties die door gebruik, weersomstandigheden of vandalisme zijn ontstaan, bijvoorbeeld afgebroken onderdelen of zwerfvuil. De medewerker onderneemt direct actie (indien mogelijk) om

het gebrek per plekke te verhelpen. Kan de medewerker het gebrek niet verhelpen dan informeert hij/zij dit bij de beheerder Spelen, deze zorgt voor een oplossing.

5.3.2 Functionele inspectie:

De functionele inspectie wordt jaarlijks twee keer uitgevoerd door een medewerker van het team Buurtbeheer uitgevoerd. De inspectiegegevens en geconstateerde gebreken worden door de medewerker geregistreerd in het beheersysteem. De medewerker onderneemt direct actie (indien mogelijk) om het gebrek ter plekke te verhelpen. Kan de medewerker het gebrek niet verhelpen dan meldt hij dit bij de beheerder IBOR, deze zorgt voor een oplossing.

De inspecteur controleert op:

- het functioneren van het toestel
- stabiliteit en sterkte van het toestel
- de toestand van de verflaag
- de staat van de valondergronden

5.3.3 Jaarlijkse inspectie:

Deze inspecties voert een hiertoe opgeleide medewerker van de gemeente Rheden uit. Eenmaal per drie jaar wordt dit gedaan door externe om vakblindheid te voorkomen. De resultaten leggen we vast in het logboek van het speeltoestel (wettelijke verplichting) en wordt vastgelegd in het beheersysteem. De gebreken worden door het wijkteam verholpen. Kan het team Buurtbeheer het gebrek niet verhelpen dan informeert hij/zij de beheerder Spelen, de beheerder zorgt dat de leverancier van het toestel het gebrek oplost.

Onderdelen waarop we inspecteren zijn:

- algehele staat van het speeltoestel
- fundering van het toestel
- aanwezigheid van corrosie, houtrot of scheuren/splinters
- tussentijdse uitgevoerde reparaties
- beknellingsgevaar
- de verbindingen in het toestel (bouten, moeren, bewegende onderdelen etc.)
- aanwezig zijn van typeaanduiding
- de valondergronden

De bovenbeschreven inspecties vinden plaats in de volgende periode:

Inspecties toestellen en ondergronden		J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Jaarlijkse inspectie	1x per jaar												
Functionele inspectie	2x per jaar												
Visuele inspectie	3x per jaar												

Figuur 6: Inspectie-schema

5.4 Dagelijks onderhoud

Uit de inspecties van de toestellen en ondergronden komen diverse acties voort. Daarnaast is er regulier onderhoud noodzakelijk om de toestellen en ondergronden veilig te gebruiken en de levensduur te verlengen. De onderhoudsmaatregelen worden uitgevoerd gedurende het gehele jaar.

Voorbereidingen en monitoring van de onderstaande werkzaamheden zit binnen team WEL.

De uitvoering van de activiteiten worden uitgevoerd door team Buurtbeheer.

Werkzaamheden DO	Activiteiten
A. Onderhoud aan speeltoestellen (11.01 en 11.02)	I. Klein onderhoud (voortkomend uit inspecties) • verven onderdelen • uitvoeren kleine reparaties (bv vervangen handvatten en doppen) • aandraaien bouten e.d.
A. Onderhoud aan speeltoestellen (11.01 en 11.02)	II. Regulier onderhoud (eenmaal per twee jaar) • reinigen van speeltoestel bij het begin van het speelseizoen (maart-april)

B. Onderhoud aan ondergronden (11.03) Zandondergronden	I. Incidenteel onderhoud zand (voortkomend uit inspecties) • vervangen ernstig vervuild zand • aanvullen zand • egaliseren zand
B. Onderhoud aan ondergronden (11.03) Zandondergronden	II. Regulier onderhoud zand (jaarlijks op vaste momenten) • uitharken zand (scherp afval/uitwerpselen) • terug vegen zand en gaten dicht maken en egaliseren • verwijderen zwerfvuil/(scherp) afval/uitwerpselen • onkruid, stekende of giftige kruiden (bv brandnetel of nachtschade) verwijderen uit het zand
B. Onderhoud aan ondergronden (11.03) Rubber (Tiger Mulch)	I. Incidenteel onderhoud Tiger Mulch (voortkomend uit inspecties) • randen egaliseren en gaten vullen
B. Onderhoud aan ondergronden (11.03) Rubber (Tiger Mulch)	II. Regulier onderhoud Tiger Mulch (jaarlijks op vaste momenten) • verwijderen afval (scherp/uitwerpselen) • met hogedruk schoonspuiten

5.5 Groot onderhoud en vervangingen

Op basis van de jaarlijkse inspectie stellen we een planning op van welke toestellen aan vervanging toe zijn. Daarbij maken we een afweging of dat ene toestel vervangen wel rendabel is of dat de gehele speelplaats opnieuw moet worden ingericht.

De vervangingen laten we in principe uitvoeren door externe partijen, waarbij een voorkeur bestaat voor leveranciers van speeltoestellen. De begeleiding van deze werkzaamheden is ondergebracht bij team Woon- en Leefomgeving. We proberen hierbij zoveel mogelijk werkzaamheden te combineren.

5.6 Klantgericht-, servicegericht- en participatiegericht

- Klantgericht: De inwoner staat centraal. Dit wordt onder andere ingevuld met gastheerschap. Hierbij wordt in overleg besproken wat 'inwoner' kan betekenen voor zijn of haar woonomgeving.
- Servicegericht: Een grote rol is weggelegd voor Buurtbeheer als het gaat om servicegericht werken. Zijn staan namelijk dicht bij de bewoners en zijn aanwezig bij het oplossen van meldingen. Daarnaast hebben we als doel om zo snel mogelijk te reageren op klachten en meldingen. We scoren goed op MOR-meldingen. We hebben inzicht in het aantal meldingen, de klanttevredenheid en afhandelingssnelheid. En we bieden veel mogelijkheden om meldingen te doen (fysiek, telefonisch, website, app, social media en via buitenmedewerkers). In december

2021 gaan we over op het nieuw meldingensysteem Fixi om onze service naar inwoners verder te verbeteren.

- Participatiegericht: De gemeente Rheden werkt bij vervanging al 25 jaar met de inbreng van de wensen van de kinderen. Deze werkwijze blijft bestaan. De rechten van kinderen en jongeren staan beschreven in het Kinderrechtenverdrag (Verenigde naties, 2021). Een toestel gaat gemiddeld 20 jaar mee. Dit betekent dat we onze professionele blik en ervaring laten meewegen in de beslissing over de inrichting. Participatie in het onderhoud blijft lastig vanwege de verantwoordelijkheid. Binnen de mogelijkheden staan we open voor elke inbreng van participatie (bijv. schoonmaken toestellen en speelplaats). Vanuit Ik Buurt Mee komen er veel initiatieven binnen voor speeltoestellen. Per initiatief wordt bekeken of het past in het beleid. Deze werkwijze kan een toename betekenen in areaal. De aanschaf wordt gedekt uit de voucheractie van Ik Buurt Mee. De toekomstige onderhouds- en vervangingskosten komen ten laste van het speelbudget. De verrekening hiervan wordt meegenomen in de begroting.

Team Buurtbeheer

De gemeente werkt met een eigen dienst: team Buurtbeheer. Dit team voert het dagelijks klein onderhoud en calamiteiten aan de speel- en sporttoestellen uit. Buurtbeheer heeft het hele jaar rond een vaste kernbezetting. De medewerkers van Buurtbeheer kennen de gemeentelijke organisatie en hebben kennis van de achtergronden en beleid. Ze zijn bekend met de gebieden waar ze werken en getraind in communicatieve vaardigheden. De uren van buurtbeheer zijn gebaseerd op de landelijke normen van urenbestedingen per beheerobject.

Ik Buurt Mee!

'Ik Buurt mee!' is het platform voor inwonersinitiatieven. Elk woonadres in de gemeente krijgt twee keer per jaar een waardecheque van € 7,50 van Ik buurt mee! door de brievenbus. Op de website www.ikbuurtmee.nl kunnen inwoners samen met buurtgenoten sparen voor initiatieven die hun straat of buurt nog mooier, leuker of beter maken. Daarnaast kunnen inwoners ook een losse donatie schenken aan een initiatief, vrijwilliger worden bij een initiatief of materialen schenken. De initiatieven worden getoetst en initiatiefnemers krijgen ondersteuning van de gemeente. Naast uitvoering is in principe ook het onderhoud de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemers.

Meldingsysteem Fixi

In december 2021 gaat de gemeente Rheden over op het nieuwe meldingensysteem Fixi in plaats van de MOR. Meldingen, vragen en klachten van inwoners worden via Fixi digitaal geregistreerd en verwerkt. Klachten en meldingen komen binnen bij team Buurtbeheer. Zij zorgen voor de afhandeling ervan en zetten de melding zo nodig door naar andere betrokkenen binnen de gemeente. We streven ernaar om meldingen binnen drie werkdagen af te handelen.

Via Fixi worden inwoners proactief op de hoogte gehouden van de status van zijn melding. Als de melding is afgehandeld, kan de inwoner de afhandeling beoordelen. Op deze manier kunnen we de kwaliteit van onze dienstverlening blijven meten. Het maken van een melding kan eenvoudig via verschillende kanalen (een app, website of vanuit het KCC).

6. Financiën

In 2021 is de exploitatiebegroting vastgesteld op basis van de voorstellen uit de gemeentebrede actualiteitenrapportage 2021-2024. Deze budgetten zijn gebaseerd op landelijke normbedragen en het areaal. Jaarlijks worden de budgetten aangepast aan het verloop van het areaal. In deze rapportage zijn financiële keuzes gemaakt die in het Integraal beheerplan openbare ruimte staan beschreven. In dit beheerplan wordt de situatie voor het domein Spelen getoond op basis van deze strategie, maar gaan we niet in op de financiële strategie.

6.1 Exploitatie

Vanaf 2021 is het budget spelen gesplitst in exploitatie en investering. Binnen de exploitatie bevinden zich de kosten posten salariskosten buurtbeheer, onderhoudsbudget en subsidie Dierense speeltuin. Omdat er vanaf 2021 gewerkt wordt met een investering komen er vanaf 2022 afschrijvingslasten en rente bij. Het onderhoudsbudget is gebaseerd op een gemiddeld bedrag van €270,- per toestel en de ondergronden € 1,- per vierkante meter.

Voor 2021 is er € 71.136 en vanaf 2022 € 73.212 beschikbaar voor onderhoud van speeltoestellen (inspectie, reparaties aan speeltoestellen en onderhoud van ondergronden) en € 108.000 voor het vervangen van speeltoestellen die niet meer veilig zijn.

Er lijkt veel geld te zitten in de voorziening voor speelvoorzieningen, maar:

- De totale waarde van speeltoestellen (excl ondergronden) in gemeente Rheden is € 2.000.000,-
- Grote investeringen doen we niet ieder jaar, dit is afhankelijk van de leeftijd en het gebruik van voorzieningen.
- Voor een nieuwe buurtspeelplaats (streven: de komende jaren 10 speelplaatsen tot buurtspeelplaats omvormen) reserveren we tussen € 60.000 en € 80.000 per locatie voor een echt uitdagende speelplaats voor kinderen van 0-12 jaar.

We streven ernaar in 10 jaar de voorziening terug te brengen naar 0.

Spelen	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Onderhoud	€ 71.136	€ 73.212	€ 73.212	€ 73.212
Subsidies	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000
Doorbelasting Rayon	€ 44.788	€ 44.788	€ 44.788	€ 44.788
Afschrijving spelen (20 jaar)	€ 0	€ 5.400	€ 10.800	€ 16.200
Rente	€ 0	€ 378	€ 737	€ 1.077
Totaal	**€ 123.924**	**€ 131.778**	**€ 137.537**	**€ 143.277**

Figuur 6: Overzicht exploitatiebegroting Spelen

6.2 Voorziening

Momenteel is er een reserve voor spelen. Deze reserve is gevormd door de jaarlijkse overschotten op de onderhoudsbudgetten in deze reserve te storten. Volgens de geldende BBV voorschriften mag dit

geen reserve zijn, maar moet dit een voorziening worden. In het raadsvoorstel en -besluit behorend bij dit beheerplan is daarom ook opgenomen deze reserve om te zetten naar een voorziening spelen. Het verloop in de komende jaren is sterk afhankelijk van de uitkomsten van de inspecties en lastig te ramen. We streven ernaar dat de voorziening in 10 jaar leeg is.

Voorziening spelen	2021	2022	2023	2024
Saldo	€ 396.307	€ 356.676	€ 317.045	€ 277.414

Figuur 7: Overzicht verwachte verloop voorziening Spelen

6.3 Investeringen

Vanaf 2021 werkt de gemeente Rheden met investeringen bij het vervangen van speeltoestellen en ondergronden. Het vervangen van een toestel kost gemiddeld € 6.500,- per toestel en € 60,- per m² ondergrond. Per jaar verschilt het aantal te vervangen toestellen. Voor de begroting hebben we een gemiddeld bedrag genomen van € 108.000, - per jaar. Gemiddeld betekent dit het vervangen van 20 toestellen en 230 m² ondergrond. Het benodigde budget ligt hoger dan het beschikbare. Het verschil wordt de komende jaren gedekt uit de voorziening. Het vervangingsbudget is gebaseerd op basis van het huidige areaal. De aanleg van nieuwe speelplaatsen kunnen niet worden gefinancierd uit deze investering, of er moet elders een speelplaats worden opgeheven op het moment dat deze aan vervanging toe is.